

Edward Dąbrowski

Gostchorze, gm. Krosno Odrz., woj.
zielonogórskie

Informator Archeologiczny : badania 17, 148-149

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

FIRLUS, gm. Papowo Biskupia
woj. toruńskie
Stanowisko 8

patrz neolit

GAŚKI, gm. Oniawkowo
woj. bydgoskie
Stanowisko 13

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadził zespół pod kierownictwem
doc. dr hab. Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował
Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań.
Obzowiska kultur: pucharów lejkowatych, amfor kuliistych,
łużyckiej, ślady osadnictwa - przeworskiej, osada -
prapolskiej.

Odsłonięto powierzchnię 235 m², wydzielając 37 obiektów. Kilka z nich /jamy i dołki/ należy
do kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kuliistych oraz kultury łużyckiej. Pozostałe, m.in.
póziemiańska, 2 /7/ wędzarnie, 12 obiektów gospodarczo-magazynowych o nieprecyzyjnym bliżej
przeznaczeniu, reprezentują osadnictwo kultury prapolskiej z faz A - C.

Ponadto w warstwie stwierdzono występowanie materiału ceramicznego z późniejszych faz wczes-
nego średniowiecza oraz pojedyncze odłamki naczyń kultury przeworskiej.

Materiały przechowywane będą w Instytucie Prahistorii UAM.

GOSTRCHÓŻE, gm. Krosno Odrz.
woj. zielonogórskie

Muzeum Archeologiczne
Środkowego Nadodrza
w Zielonej Górze
Świdnica k/Zielonej Góry

Badania prowadził mgr Edward Dąbrowski. Finansował KZA
w Zielonej Górze. Czwarty sezon badań. Osada obronna
wczesnośredniowieczna /VII-VIII i IX/X-XI w./.

Odsłonięto trzy zachodnie połowy arów 1, 2 i 3-go oraz wyeksplorowano pozostałe obiekty
na wczesniej odsłoniętej, wschodniej połowie aru 4-go, jak również jeden obiekt poniżej świadka
analogicznej połowy aru 3-go. Wyeksplorowano także pozostałości dwóch jam, częściowo przechodzą-
cych z aru 3-go na sąsiedni ar 13. Ponadto założono niewielki wykop kontrolny na najwyższym stopniu
skłonu zbocza stanowiska, mający na celu wyjaśnienie przeznaczenia występujących tu stopni, które
układają się w kilku poziomach od strony zachodniej zgodnie z kierunkiem stoku.

W arze 1-ym stwierdzono obecność grubej warstwy gliny, zsuniętej najprawdopodobniej z
płazozza wału od strony południowo zachodniej. Poniżej gliny wystąpiła jedynie bardzo cienka war-
stwa kulturowa. Brak jakichkolwiek elementów stałych /z wyjątkiem niedużej jamy pod świadkiem od
strony północnej - obiekt 31 /, które w znacznej ilości wystąpiły na wschodniej połowie aru
/1980 r./, wskazuje, iż męski pas majdanu w sąsiedztwie urządzeń obronnych był wolny od jakiejk-
olwiek zabudowy.

W zachodnich połowach arów 2-go i 3-go stwierdzono zaledwie cztery obiekty /18, 32, 33,
35/, wszystkie odznaczające się niewielkimi rozmiarami. Godzi się podkreślić, że również w części
zachodniej odsłoniętych obu połówek arów występowały także znaczne soczewki gliny z rozmytego,
bardzo celowo rozciągniętego wału.

We wschodniej połowie aru 4-go wyeksplorowano, odznaczającą się dużymi rozmiarami, ciek-
wą jamę-ziemiankę /obiekt nr 17/, która częściowo przecięła podłużną jamę starczą /obiekt 17a/.
Mniejszą jamę - byd może mieszkalną - odsłonięto pod świadkiem tegoż aru i częściowo na arze 5-ym.
Obie ziemianki najprawdopodobniej należy datować na przełom VII/VIII lub - co prawdopodobniejsze

- na pierwszą połowę VIII w. W większej z nich, wśród znacznej ilości ceramiki, znaleziono kilka fragmentów wczesnych form naczyń typu faldberskiego. Prócz tego wystąpiły tu fragmenty grabieni rogowych, sztyła kościelna, kółko żelazne, kilkadziesiąt fragmentów tzw. zarzeźka rogowego, cylindryczne oprawki rogowe, fragment glinianej łyżki odlawinowej /?/ oraz oseeki. W obiekcie 19a znaleziono kuboktaedryczny odważnik ołowiany.

Obiekt 32 /jama/ z aru 2-go należy datować analogicznie jak wyżej wymienione, natomiast obiekt 33, będący niedużą, lecz głęboką jamą wylepioną gliną, pochodzi bądź z końca I, bądź z pierwszych dziesięcioleci II wieku; odkryty w nim m.in. naczyńie oalkwiciu obtażane. Podobnie należy datować obiekty 18 i 35 z aru 3-go oraz obiekt 34, odkryty pod świadkiem wschodniej połowy tegoż aru. We wszystkich tych obiektach występuje przymieszka ceramiki obtażanej w górnej części.

Niewielki wykop kontrolny, założony na zachodnim stoku grodziska, wykazał obecność śladów konstrukcji przekładkowej /b. słabo zachowanej w postaci brązowych smug/, którą posłużono się celem wzmocnienia naturalnego zbocza grodu. Wyjaśniła się także funkcja stopni, biegnących równolegle do kierunku zbocza: najprawdopodobniej powstały one podczas użytkowania grodziska w celach obronnych w XIX lub w XX w. W żwirze, wypełniającym konstrukcję przekładkową zewnętrznego płaszcza wału, wystąpiły bardzo liczne i przeważnie drobne fragmenty naczyń górą obtażanych oraz dwustokowaty przęślik gliniany. Najprawdopodobniej prace związane z umocnieniem zewnętrznego łona stoku grodziska należy datować na młodszą fazę użytkowania obiektu, tj. na I wiek.

Materiał zabytkowy i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza w Świdnicy k. Zielonej Góry.

Przewiduje się przeprowadzić niewielkie prace uzupełniające.

GRÓDEK
woj. białostockie
Stanowisko 1 "Góra Zamkowa"

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadził mgr Ludomir Łoźny /autor sprawozdania/
przy współpracy mgr mgr Maryli Kamińskiej, Jana Łowickiego
oraz Marka Kancelerza. Finansował KZA w Białymstoku.
Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne
/z XII-XIII w./ ze śladami osadnictwa średniowiecznego
i nowożytnego.

Badania miały na celu uzyskanie wstępnych wiadomości archeologicznych na temat grodziska. Obiekt w pewnych partiach jest bardzo zniszczony, poważnej niwelacji uległy zwłaszcza wały. Najlepiej zachowany odcinek wałów znajduje się w północnej części grodziska, wolnej od zabudowy. Pozostały teren, otaczający grodzisko, zajęty jest przez budynki mieszkalne i gospodarcze oraz nieduże działki uprawne. Grodzisko w części południowo-zachodniej otoczone było fosą, obecnie zasypaną, stronę zaś północno-zachodnią otacza rzeka Supraśl. Majdan grodziska nosi również liczne ślady zniszczeń w postaci dołów na ziemniaki, pozostałości nieidentyfikowanych jeszcze budowli. Część majdanu była zajęta przez działki rolnicze, partia wschodnia częściowo przez budynki. Na majdanie grodziska założono dwa wykopy sondażowe. Pierwszy w partii centralnej, drugi w części północnej.

W wykopie 1 odkryto fragment bardzo zniszczonej belki, która otoczona była z jednej strony warstwą zbitą gliny. Wokół belki znaleziono nieliczny materiał ceramiczny, głównie średniowieczny oraz fragmenty ogień palców i goździki żelazne. W wykopie tym odkryto również 2 jany zawierające przede wszystkim fragmenty ceramiki średniowiecznej, nieliczne fragmenty wczesnośredniowiecznej; z przedmiotów metalowych znaleziono w nich goździki i igłą żelazną. Odkryto tu również, na głębokości 70 cm pod jedną z jam, grób dziecka. Był on zorientowany na osi północ-południe z głową na północ, odchylony od kierunku geograficznego o około 30°. Ze szkieletu zachowała się jedynie czaszka. Znaleziono pozostałości trumny, mały fragment tkaniny oraz przedmiot metalowy, silnie skorodowany, leżący w niej, gdzie powinna znajdować się klatka pierzawa.

Wykop 1 nie dostarczył obiektów, a także zabytków, których chronologia, poza być może grobem oraz nielicznymi fragmentami ceramiki, może przypadać na ostatnie fazy wczesnego średniowiecza. Wystąpił tu głównie, zarówno w jamach jak i luźno, materiał średniowieczny i nowożytny.